

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové, v právní věci žalobkyně **N. T. V.**, bytem ..., zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha, Václavské náměstí 21, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/SO, o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 16.1.2012, č.j. MV-12739-2/SO-2011,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 16.1.2012, č.j. MV-12739-2/SO-2011, se z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalované.**
- II. **Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 14.346 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadené rozhodnutí.

Žalobkyně se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16.1.2012, č.j. MV-12739-2/SO-2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání proti usnesení Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Inspektorátu cizinecké policie Domažlice (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 4.6.2010, č.j. CPPL-45811-1-18/ČJ-2009-034061-PD-SA (dále jen prvoinstanční rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Prvoinstančním rozhodnutím bylo podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastaveno „řízení o žádosti žalobkyně o povolení dlouhodobého pobytu za účelem strpění“.

II. Žaloba.

Žalobkyně žalobu odůvodnila tím, že prvoinstanční orgán zastavil usnesením žádost žalobkyně s odkazem na ustanovení § 169 odst. 7 písm. d) zákona o pobytu cizinců z důvodu, že tato podala svou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění mimo zákonem stanovenou lhůtu a řádně neodůvodnila důvody pozdního podání na vůli cizince nezávislé, čímž se předmětná žádost stala zjevně nepřípustnou. Žalobkyně pobývala na území ČR na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění splatností do 19.10.2009, které ji bylo uděleno z důvodu probíhajícího řízení o svěření nezletilé žalobkyně do péče třetí osoby. Dne 12.10.2009 podala žalobkyně prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a zmocněného zástupce, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu podle ustanovení § 43 zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu stejného jako u žádosti původní, přičemž ke dni vydání prvoinstančního rozhodnutí nebylo ve věci řízení rozhodnuto. V případě žalobkyně se tedy jednalo o osobu nezletilou, která neměla podle tehdy známého skutkového zjištění na území ČR nikoho, kdo by se mohl o tuto postarat, vyjma osob, jež si požádali o její svěření do péče. Prvoinstanční orgán však věc rozhodl bez dostatečného zkoumání skutkového stavu, když ve svém velmi strohém odůvodnění odkázal na existující pochybnosti v otázce věku žalobkyně, námitky a vyjádření právního zástupce žalobkyně označil za irelevantní bez dalšího, a bez toho, aby se alespoň letmo zamyslel na konkrétních okolnostech případu, zejména přihlédl k osobě a poměrům žalobkyně, jejímu věku a podobně, dále ke skutečnosti, že žádost byla podána ze stejných důvodů jako ta předešlá, v době kdy původní vízum nad 90 dnů bylo ještě platné. Tedy nejen že prvoinstanční orgán vůbec neučinil ve svém rozhodnutí závěr o tom, zda jeho usnesení nebude nepřiměřené co do dopadů do rodinného a soukromého života žalobkyně, ale navíc zde neodůvodnil ani žádnou okolnost týkající se žalobkyní podané žádosti o prominutí zmeškání úkonu, vyjma konstatování, že žalobkyně řádně neodůvodnila důvody na vůli cizince nezávislé. Z uvedeného lze nepochybně dovodit zcela na první pohled zjevnou nezákonnost rozhodnutí, a to nejen z důvodu rozporu s ustanovením § 3 a 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nýbrž rovněž z důvodu, že správní orgán konstatující nedostatečné zdůvodnění žádosti o prominutí zmeškání úkonu, neučinil naprosto žádný pokus, pomoci žalobkyni jím tvrzené nedostatky žádosti odstranit. Napadené usnesení bylo tak poznamenáno rovněž rozporem s ust. § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. Nakonec nelze akceptovat ani zcela nelogické konstatování prvoinstančního orgánu, které bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím, kdy v usnesení je konstatováno bez dalšího vysvětlení, že řízení o svěření nezletilé do péče třetí osoby, jež bylo důvodem žádosti žalobkyně, přičemž v řízení předešlém ji ze stejného důvodu bylo vyhověno, nemá vliv na běh řízení o pobytu. Taková deklarace nejen že je zcela nepřezkoumatelná, ale zároveň je naprosto nelogická a nesprávná. Naopak, právě důvody žádosti měly být ze strany správního orgánu dostatečně pečlivě zkoumány. Bohužel ze strany žalovaného nedošlo k žádné nápravě specifikovaných nezákonností postupu. Žalovaný pouze sám rovněž konstatuje, že shledal, že cizinka podala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění opožděně, v době, kdy k tomuto nebyla oprávněna. K chybějícím

důvodům na vůli cizinky nezávislé, pro které nebyla její žádost podána včas, žalovaný uvedl, že jelikož nebyly žalobkyní uvedeny, nemohl prvoinstanční orgán na tyto ani reagovat v odůvodnění svého rozhodnutí. Zde však žalovaný zcela opomněl svou povinnost vyplývající z ustanovení § 37 odst. 3 správního řádu, využitím které by mohl žalobkyni pomoci nedostatky její žádosti odstranit. Zde je dále nutno zdůraznit, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal se všemi námitkami žalobkyně, jež tato uvedla ve svém odvolání, zejména s námitkou, že žalobkyně nebyla i přes své stanovisko o existenci důvodů na vůli nezávislých a dalších tvrzení ve smyslu ustanovení § 37 odst. 3 v korelaci s ustanovením § 45 odst. 2 správního řádu upozorněna na vady podání (žádosti) a dále ji nebyla poskytnuta pomoc při jejich odstranění. Další námitkou žalobkyně, kterou se žalovaný vůbec nezabýval, je namítaná existence zákonných podmínek pro odstranění tvrdosti zákona v souvislosti s ustanovením § 2 odst. 3 správního řádu, vzhledem k tomu, že se jedná v projednávaném případě o nezletilou, o kterou zákonní zástupci nejeví zájem a jsou tak dány objektivní důvody pro přihlédnutí k této zásadní okolnosti, která by měla mít vliv na rozhodování správního orgánu. Rovněž konstatování žalovaného, že skutečnost, že je tato nezletilá, cizinka věrohodným způsobem neprokázala, a následné odkazované pochybnosti o tomto, v řízení o svěřením nezletilé do péče, jsou v příkrém rozporu se základními principy správního řízení, zejména se zásadou materiální pravdy, podle které rozhoduje správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jestliže správní orgán na svou obhajobu poukazuje na existující pochybnosti je takový postup v zjevném rozporu se zákonem. Žalobkyně v řízení řádně předložila platný cestovní doklad č. N 1243341, který ji byl vydán dne 15.09.2008. Přičemž uvedený cestovní doklad, jako úřední listina, se nutně považuje za bezvadný, není-li prokázán opak. Jeho pravost se presumuje ze zákona. V otázce věku žalobkyně, žalovaný navíc disponoval sdělením PČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Plzeň, Skupina povolování pobytu Domažlice ze dne 31.10.2008, č.j.: CPPL-53929-2/ČJ-2008-61PD, podle kterého se na základě lékařské zprávy MUDr. S. jedná o nezletilé dítě. Podle názoru žalobkyně tak jsou naplněny veškeré podmínky ustanovení § 43 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni bylo uděleno vízum nad 90 dnů za účelem strpění, tato pobývala v době podání žádosti na území ČR déle než jeden rok a současně nadále trvaly stejné důvody, pro které bylo uvedené vízum uděleno. V době vydání prvoinstančního rozhodnutí byl dán nepochybně objektivní důvod, pro který fakticky žalobkyně nemůže z území ČR vycestovat, který trval již několik let. Z dané situace je tak patrné, že oba správní orgány svými rozhodnutími zcela nepřiměřeně zasáhli do subjektivních práv žalobkyně. Tato si objektivně nebyla schopna, s ohledem na svůj věk, nedostatek finančních prostředků, omezenou možnost zaměstnání a další okolnosti, obstarat jiný účel pobytu a vinou nezákonného postupu správního orgánu se tak dostala do situace, kterou není schopna nejen ovlivnit, ale i jakkoli vyřešit. Jediným možným řešením žalobkyně proto je opětovně podat novou žádost o dlouhodobý pobyt za účelem strpění, o kterém bude nucen příslušný správní orgán znovu rozhodnout. Takové řešení však je nejen zcela nevhodné a neefektivní, ale rovněž lze takový postup nepochybně označit rovněž za neúčelný tzv. přepjatý formalismus. Žalovaný, jakož i prvoinstanční orgán bohužel zjevně upřednostnil čistě formalistický postup, když pouze na základě jakýchsi pochybností, případně bez toho, aby zvážil aplikaci zásady hospodárnosti a ekonomie řízení, aniž by navíc dostatečně zjistil skutkový stav věci a posoudil rovněž případnou přiměřenost rozhodnutí. Upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního, resp. skutečně zjištěného stavu věci označil za nezákonné opakovaně i Ústavní soud. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu,

kteří jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být - jako v dané věci - značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité. S ohledem na skutečnost, že v době podání žádosti o povolení dlouhodobého pobytu na území s odkazem na probíhající soudní řízení ve věci svěření žalobkyně do péče třetí osoby, nadále trvaly důvody dříve povoleného pobytu této, bylo by zcela nelogické bránit žalobkyni v dalším pobytu na území, a to zejména s ohledem na to, že v případě vyhovění návrhu na svěření žalobkyně do péče třetí osoby, by vzniklo této oprávnění iniciovat žádost o povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu na území ČR, a tedy trvání správního orgánu na tom, aby žalobkyně opustila území ČR postrádá jakékoli racionální opodstatnění. Je nepochybné, že otázka oprávněnosti pozdního podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k pobytu ve vztahu k tvrzeným důvodům podléhá správnímu uvážení. Z výše uvedeného, jakož i ze spisového materiálu, lze důvodně pochybovat, zda správní orgány skutečně postupovaly nestranně, nezaujatě v souladu s obecnými zásadami správního řízení. Naopak, z postupu správních orgánů ve věci žalobkyně lze dovodit důvodné pochybnosti, zda tyto rozhodovaly na základě zákona či pouze na základě své libovůle. Jestliže správní orgány rozhodly o žádosti žalobkyně na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, resp. bez dostatečného vypořádání s námitkami žalobkyně, jednaly zcela nezákonně, podle své libovůle, což ovšem jednoznačně odporuje základním zásadám správního řízení, respektive bazálním podmínkám materiálního právního státu, tak jak byly opakovaně judikovány Nejvyšším správním soudem i soudy krajskými. Správní orgány zjevně překročily mantinely ústavně stanovené pro správní uvážení, když otázku pojmu okolností na vůli žalobkyně nezávislých v konkrétním případě vyložily bez jakékoli logické a přezkoumatelné opory, resp. bez toho, aby k věci učinily dostatečné skutkové a právní úvahy. Příslušný správní orgán je sice oprávněn rozhodovat o vstupu či pobytu cizinců na území České republiky, avšak svůj postup musí vždy nutně koordinovat v rámci platných právních předpisů, resp. může svou pravomoc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Jestliže je pro ČR závazná mezinárodní smlouva, je nutno tuto respektovat, k této přihlížet taktéž v jednotlivém správním řízení, přičemž správní orgány jsou závazný obsah takové smlouvy (resp. práva a povinnosti z ní vycházející) povinni uplatnit dokonce před samotným vnitrostátním zákonem. Právo na respektování rodinného a soukromého života účastníků vyplývá z ustanovení čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a také z pro Českou republiku závazných mezinárodních dokumentů. Zde je možno odkázat na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsána na půdě Rady Evropy dne 4.11.1950 v Římě (v platnost vstoupila, po ratifikaci deseti státy, v září 1953, v České republice byla přijata 18.03.1992 a vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.). Úmluva je významným právním nástrojem, který zaručuje ochranu základních lidských práv a svobod (např. zákaz mučení, právo na spravedlivý proces, právo na respektování soukromého a rodinného života). V čl. 8 výslovně zaručuje každému právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Do výkonu tohoto práva nemůže státní orgán zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Z výše uvedeného lze nepochybně dovodit, že správní orgány jsou v případech, kdy existuje důvodné nebezpečí střetu činnosti správního orgánu se základním právem účastníků řízení na respektování soukromého a rodinného života, vždy povinny před vydáním svého rozhodnutí zkoumat, případnou přiměřenost

takového rozhodnutí, zejména co do zásahů do rodinného a soukromého života účastníků a dotčených osob. Otázku možného nepřiměřeného zásahu do života uvedených osob je správní orgán povinen zkoumat v souladu se zásadou materiální pravdy, přičemž vždy musí nezbytně dbát toho, aby byla při vydávání rozhodnutí zachována nezbytnost a proporcionalita, správní orgány tak jsou povinny vždy poměřovat důvody, které k vydání rozhodnutí (zastavení řízení) vedly se závažností důvodů, jež by mohly vést k vydání takového rozhodnutí. Lze tak konstatovat, že prvoinstanční orgán, jakož i žalovaný, se naprosto pominuli otázku přiměřenosti svého rozhodnutí jakkoli zabývat, resp. ve svém odůvodnění neučinili naprosto žádnou úvahu, ze které by bylo možno přiměřenost napadených rozhodnutí dovodit. Lze tedy shrnout, že rovněž z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nezákonné, a to jak pro rozpor s § 3 i § 68 odst. 3 správního řádu. Nakonec je napadené rozhodnutí v rozporu i s uváděnými mezinárodními dokumenty.

III.

Vyjádření žalované k žalobě.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že ustanovení § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanoví, že cizinec je povinen podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 120 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné. Spisovým materiálem je doloženo, že žalobkyni bylo na území České republiky uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu splatností do 19.10.2010. Posledním zákonným dnem k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, byl den 6.10.2010, přičemž žalobkyně podala žádost, prostřednictvím zmocněného zástupce, až dne 12.10.2010. V žádosti nesdělila žádné závažné důvody, které nastaly bez jejího zavinění, a na základě kterých zmeškala úkon. Tvzení žalobkyně, že v době podání žádosti byla nezletilá, nebylo věrohodným způsobem neprokázáno. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 8.3.2010, č.j. 15 Co 498/2009-193, je doloženo, že jsou pochybnosti o tom, že osoba vystupující pod jménem N. T. V. je nezletilá. Podle tvrzení opatrovníka jde o dospělou ženu, a tato pochybnost trvá, přičemž cizinka se odmítla podrobit rentgenu zápěstních kůstek, aby bylo zjištěno její stáří, tak jak navrhoval Městský úřad v Domažlicích, který byl cizince ustanovený jako opatrovník. Soud věc uzavřel s tím, že i když cestovní doklad N. T. je pravý, jeho obsah není správný, neosvědčuje tedy totožnost cizinky, neboť byl vydán na základě padělaného rodného listu. Pochybnosti o své identitě vnesla do věci i sama N. T. V., kdy soud prvního stupně poukázal na podstatné rozpory v jednotlivých tvrzeních, která před soudem uvedla.

IV.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že soud shledal, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a současně, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatku důvodů rozhodnutí, rozhodl v souladu s ustanoveními § 76 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.

Úvodem je nezbytné upozornit na skutečnost, že prvoinstančním ve spojení s napadeným rozhodnutím došlo k zastavení řízení o žádosti žalobkyně.

Je-li žalobou napadeno rozhodnutí o zastavení řízení, může se soud zabývat toliko žalobními námitkami zpochybňujícími zákonnost zastavení řízení, resp. existenci či neexistenci důvodu pro zastavení řízení. Výrok rozhodnutí o zastavení řízení totiž není opřen o věcné posouzení žádosti, nýbrž o shledání existence důvodu pro zastavení řízení. Na posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení tak nemá vliv, zda se správní orgán v souladu se zákonem vypořádal se skutečnostmi, které nemohou poskytovat oporu pro samotný výrok o zastavení řízení. Soud proto posuzoval zákonnost napadeného rozhodnutí pouze z pohledu těch žalobních námitek, které se dotýkaly zákonnosti výroku o zastavení řízení.

A.

Podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona o pobytu cizinců se řízení usnesením zastaví také, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.

V souladu s ustanovením § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podat nejdříve 120 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 120 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

Z citovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců vyplývá, že správní orgán je oprávněn zastavit řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu při splnění dvou podmínek. Zaprvé, že žádost byla podána v době, kdy k jejímu podání není cizinec oprávněn. Zadruhé, že cizinci ve včasném podání žádosti nezabránily důvody na vůli cizince nezávislé, popřípadě žádost nebyla podána do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů.

Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.

Povinností žadatele o prominutí zmeškání úkonu je uvést v žádosti konkrétní skutečnosti, na základě kterých se domnívá, že jsou v jeho případě splněny podmínky pro prominutí zmeškání úkonu. Tedy uvést, jaké konkrétní důvody byly překážkou včasného učinění úkonu a proč je tyto důvody nutné považovat za důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Pokud žadatel v žádosti tyto konkrétní skutečnosti neuvede, není žádost způsobilá projednání, neboť zde nejsou skutečnosti, které by se mohly stát předmětem posouzení, zda prokazují či neprokazují naplnění podmínek pro prominutí zmeškání úkonu uvedených v ustanovení § 41 odst. 4 správního řádu. Taková žádost je vadná pro nevyličení rozhodujících skutečností.

Podle § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Obdobnou povinnost stanoví také ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu, podle kterého nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Z právě citovaných ustanovení správního řádu plyne jednoznačná povinnost správních orgánů, v případě podání vadné žádosti, nejprve vyzvat žadatele k odstranění jejích vad, a teprve poté o žádosti rozhodnout.

Žalobkyně v závěru žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu uvedla toto: *„Současně žádáme správní orgán, aby v souladu s ustanovením § 41 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., bylo účastníci řízení prominuto zmeškání lhůty k podání této žádosti. Je nutno uvést, že v případě nevyhovění žádosti účastníka o prominutí zmeškání lhůty, hrozí tomuto, vzhledem k jednoznačné oprávněnosti žádosti o povolení pobytu, závažný zásah do jeho práv a oprávněných zájmů“.*

Žalobkyně pouze uvedla, že *„žádá, aby jí bylo prominuto zmeškání lhůty“*, aniž by v žádosti uvedla konkrétní skutečnosti, na základě kterých se domnívá, že jsou v jejím případě splněny podmínky pro prominutí zmeškání úkony. Její žádost tudíž byla vadná pro nevyličení rozhodujících skutečností.

Povinností prvoinstančního orgánu tak bylo postupovat podle ustanovení § 37 odst. 3, resp. § 45 odst. 2 správního řádu, a žalobkyni vyzvat k odstranění vad žádosti. Teprve po uplynutí lhůty k odstranění vad žádosti mohl prvoinstanční orgán ve věci rozhodnout, tak jak rozhodl, tj. však pouze v případě, pokud by žalobkyně na výzvu nereagovala. Pokud by žalobkyně na základě výzvy k odstranění vad uvedla konkrétní skutečnosti, na základě kterých se domnívá, že jsou v jejím případě splněny podmínky pro prominutí zmeškání úkony, bylo by povinností prvoinstančního orgánu posoudit, pokud by formálně o žádosti nerozhodl usnesením podle § 41 odst. 6 či 7 správního řádu, jak tomu bylo v nyní souzené věci, zda na základě těchto skutečností lze či nelze dospět k závěru, že žalobkyni ve včasném podání žádosti zabránily důvody na její vůli nezávislé a žádost byla podána do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů, tj. zda jsou či nejsou splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

Prvoinstanční orgán však tímto způsobem nepostupoval a jeho procesní pochybení nenapravila ani žalovaná.

Prvoinstanční orgán v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí uvedl, že *„správní orgán důkladně a pečlivě prozkoumal všechny okolnosti podání žádosti a dospěl k závěru, že žádost byla podána mimo lhůtu stanovenou zákonem, bez řádného odůvodnění důvodů na vůli cizince nezávislé k pozdnímu podání a bez náležitostí stanovených zákonem, a proto se žádost stala zjevně nepřípustnou“.*

Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že „současně účastnice řízení k žádosti připojila žádost o prominutí zmeškání lhůty podle § 41 odst. 2 správního řádu, se zdůvodněním, že nevyhovění její žádosti by bylo závažným zásahem do jejích práv a oprávněných zájmů. V žádosti nesdělila žádné závažné důvody, které nastaly bez jejího zavinění a na základě kterých zmeškala úkon. Tvrzení účastnice řízení, že poukázala na existenci důvodů na její vůli nezávislých, není pravdivá, neboť spisovým materiálem je doloženo, že v žádosti a ani ve vyjádření ze dne 27.05.2010 neuvedla žádné důvody na její vůli nezávislé, které jí zabránily podat žádost v zákonem stanovené lhůtě. Správní orgán I. stupně tak ani nemohl v odůvodnění napadeného rozhodnutí na důvody uváděné cizinkou reagovat“.

Procesní pochybení správních orgánů je nutné považovat za podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Povinnost vyzývat k odstranění vad podání, která je projevem zásady součinnosti s účastníky řízení, patří mezi základní procesní povinnosti správních orgánů. Nejsou-li totiž účastníkem řízení v žádosti pro její vady vůbec tvrzeny pro rozhodnutí věci podstatné skutečnosti, není ve své podstatě vůbec o čem správní řízení vést a o čem rozhodovat. Tím, že správní orgány obou stupňů upřely žalobkyni právo doplnit vadné podání o vyličení rozhodujících skutečností, nepostupovaly v souladu s ustanovením § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona.

Procesní pochybení současně mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť pokud by žalobkyně na výzvu k odstranění vad uvedla skutečnosti, kterými by osvědčila nenaplnění shora uvedené druhé podmínky pro aplikaci ustanovení § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nemohlo by být řízení zastaveno podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

B.

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů rozhodnutí.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Žalobkyně v bodě III. odvolání uvedla, že „účastnice řízení i přes své stanovisko o existenci důvodů na vůli nezávislých a dalších tvrzení nebyla ve smyslu ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu upozorněna na vady podání a dále jí nebyla poskytnuta pomoc při jejich odstranění. Ze spisového materiálu a zejména výzvy správního orgánu k odstranění nedostatků žádosti ze dne 12.3.2010 žádným způsobem nevyplývá, že se okolností existence

důvodů na vůli nezávislých správních orgánů nezabýval a účastníci řízení vyzval k odstranění vad žádosti, resp. k prokázání těchto důvodů. S ohledem na povinnosti stanovené správnímu orgánu zákonem a dále s přihlédnutím k zásadě legitimního očekávání, specifikované v ustanovení § 2 odst. 4, dle které jsou správní orgány povinny v případě rozhodování skutkově shodných nebo obdobných případů rozhodovat tak, aby nevznikaly nedůvodné rozdíly. V daném případě vzhledem k běžné praxi správních orgánů v obdobných případech a dále s přihlédnutím ke stálé judikatuře soudu, je nutno dovodit, že došlo ke zcela zásadnímu porušení práv účastnice řízení, které nebyla dána možnost nedostatky žádosti odstranit“. V další části citovaného bodu odvolání žalobkyně odkázala na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20.1.2010, sp.zn. 10 Ca 157/2008, a dále uvedla že „k tomu účastnice řízení konstatuje, že správní orgán je jako orgán veřejné moci vázán principem enumerativnosti státních pretenzí, stanoveném v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky, dle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, což je doplněno čl. 2 Listiny základních práv a svobod, kde je v odstavci 3 mimo jiné stanoveno, že : „... nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“. V souvislosti s tímto principem došlo k flagrantnímu porušení práv účastnice vzhledem ke zjevně chybnému postupu správního orgánu, který odepřel této její práva v rámci správního řízení, což odporuje právnímu řádu platnému na území České republiky a nepřihlížel navíc k tomu, že se jedná o osobu nezletilou. Účastníci tedy nezbyvá než trvat na nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí“.

Ač žalobkyně v odvolání zcela jasným způsobem namítala porušení ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu, žalovaná se v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu odvolací námitkou žalobkyně vůbec nezabývala. V odůvodnění napadeného rozhodnutí tak zcela chybějí závěry žalované o důvodnosti či nedůvodnosti odvolací námítky žalobkyně, které by se mohly stát předmětem soudního přezkumu.

C.

Rozhodnutí soudu.

Vzhledem k tomu, že soud shledal, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a současně, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, soud v souladu s ustanoveními § 76 odst. 1 písm. a) a c) s.ř.s. rozhodl o zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení.

D.

Náklady řízení.

Žalobkyně měla ve věci samé a ve věci návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě plný úspěch, a proto jí soud přiznal v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 4.000 Kč a v odměně advokáta za 4 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle §

11 odst. 1 písm. a) a tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, když advokát jménem žalobkyně podal žalobu, návrh na přiznání odkladného účinku žalobě a vyjádření k výzvě soudu podle § 51 s.ř.s. Podle § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., činila v rozhodné době sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 2.100 Kč. Za úkon právní služby spočívající ve vyjádření se k výzvě soudu podle § 51 s.ř.s. soud vycházel z odměny snížené podle § 12 odst. 2 advokátního tarifu o polovinu. Nejedná se o úkon, který by byl svojí náročností srovnatelný například se sepisem žaloby, a proto má soud za to, že odměna ve výši odpovídající jedné polovině odměny za sepis žaloby je náhradou za tento úkon dostačující. Soud proto žalobkyni přiznal na odměně advokáta částku ve výši 7.350 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Advokát ve věci učinil celkem čtyři úkony, a proto soud přiznal žalobkyni částku ve výši 1200 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobce je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 1796 Kč. Náklady řízení tedy celkem činí částku ve výši 14.346 Kč. Lhůtu k plnění soud určil podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. tak, by žalované poskytl dostatečnou lhůtu ke splnění její povinnosti. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 29. března 2013

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová